

TEJPIACI FIGYELŐ

Magyarországon a tej felvásárlási átlagára 28,98 EUR/100 Kg volt 2010. novemberben, ekkor az EU27 átlaga 34,10 euró volt. A 27 Uniós ország rangsorában hátulról a ötödik helyet foglaljuk el, a hazai árnál alacsonyabb ár csak Lettországon és Litvániában, Szlovéniában és Romániában van. Az Uniós átlagár 17 %-os emelkedést mutat januárhoz képest.

TEJFELVÁSÁRLÁS

A tej felvásárlási átlagára 2010. évben 17 %-kal haladta meg az elmúlt évi rendkívül alacsony szintet, így 70,34 Ft/kg. Azonos időszakban a felvásárolt tej mennyisége 4 %-kal csökkent, bár meg kell jegyezni, hogy van olyan feldolgozó, aki az elmúlt év közben lépett be és akkortól szolgáltatott adatot, ennek figyelembe vételével a csökkenés eléri a 10 %-ot. Az elmúlt évben az adatszolgáltatók 1 000 375 tonna tejet jelentettek, a nem tagjaink felvásárlását is figyelembe véve 1 150 000 tonna volt a felvásárolt tej mennyisége.

A tejfelvásárlás 2010. novemberben 93,73 % a bázishoz mérten. A felvásárolt tej átlag zsírtartalma 3,85 %, míg az átlag fehérjetartalom 3,39 % volt. A felvásárolt tej átlagára 78,57 Ft/kg volt, míg az extra tej alapára 77,55 Ft/kg. Az átlagár 2010. novemberben 23,17 %-kal volt magasabb a bázis szintnél. A felvásárolt tej 97,69 %-a volt extra minőségű.

A tejfelvásárlás 2010. decemberben 87,94 % a bázishoz mérten. A felvásárolt tej átlag zsírtartalma 3,85 %, míg az átlag fehérjetartalom 3,39 % volt. A felvásárolt tej átlagára 78,88 Ft/kg volt, míg az extra tej alapára 77,76 Ft/kg. Az átlagár 2010. decemberben 21,85 %-kal volt magasabb a bázis szintnél. A felvásárolt tej 97,61 %-a volt extra minőségű.

A 2010. évi adatokból megállapítható, hogy a társvállalati alapanyag forgalom csökkent 87-88 % körülire az elmúlt év hasonló időszakához mérten, ugyanakkor az alapanyag import több mint 70 %-kal nőtt, 49 484 tonna volt. Az alapanyagtej export viszont bázis szintű volt, így 107 131 tonna került küpiacon értékesítésre a feldolgozók által.

BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS

A belföldi értékesítés 2010. évben folyadék egyenértékben kifejezve a bázishoz mérten 96,95 %, ez zsíralapon 103,05 %.

A belföldi értékesítés tejegyenértékben kifejezve novemberben 96,77 % volt az előző évihez mérten, ugyanez zsír egyenértékben számolva 98,40 %.

A belföldi értékesítés tejegyenértékben kifejezve decemberben 85,99 % volt az előző évihez mérten, ugyanez zsír egyenértékben számolva 84,61 %.

A 2010. évben a belföldi értékesítést termékcsopontonként vizsgálva megállapítható, hogy a Hajdú sajt 66 %-kal több mint a bázis időszakban értékesített mennyiség. A további kemény, félkemény, lágy, sólében érlelt sajtok értékesítése 7-18 %-kal marad el az előző évi szinttől. Az ömlesztett sajtertékesítés 11 %-kal magasabb a bázisnál. A túró értékesítés, amely a sajt, túró kategórián belül 57 %-os részarányt képvisel, 7,03 %-kal haladta meg a bázist, a krémtúró és az egyéb túró (ennek zöme Túró Rudi) vonatkozásában is forgalombővülésről beszélhetünk.

A fogyasztói tejértékesítés 2010. évben 4,0 %-kal maradt el a bázistól. Az összes hazai gyártású fogyasztói tejértékesítésen belül a 2,8 % zsírtartalmú tej ma is 70 %-ot képvisel, az ettől eltérő zsírtartalmú tejek esetében viszont a polcokon döntő szerepet a külföldről származó tejek kapják, ezen belül kiemelt az 1,5 % zsírtartalmú UHT tej. A számok tükrében megállapítható, hogy a fogyasztói igény tolódik a teljes tej irányába, 24,44 %-kal növekedett az értékesítés a bázishoz mérten, ez valójában a teljes értékű, ízben gazdagabb tej iránti fogyasztói igényt tükrözi.

A tejszín értékesítés 2010. évben 83,69 %, a vaj és vajkészítmény értékesítés 113,38 %, a sűrített tejértékesítés 137,85 % a bázishoz mérten. Tejporból összesen 32 tonnát értékesítettek belföldön.

A savanyított tejtermékek forgalma 4,72 százalékkal haladja meg a bázist, ezen belül a joghurt 1,29 %-kal, a kefir 11,68 %-kal több az előző év azonos időszakához mérten. A tejfől értékesítés, amely a kategórián belül 48 %-kal részesedik, 9,37 %-kal haladta meg a bázist. A gyümölcs joghurtértékesítés több mint 3 %-kal elmaradt az elmúlt év azonos időszakától.

2010. I-XI. hónapjában közel 172 ezer tonna tej és tejszín került be külföldről a piacra, ez már a decemberi adatok nélkül is meghaladja a bázis évi mennyiséget. Ezen időszak alatt több mint 41 ezer tonna sajtot, illetve túrot hoztak be (zömében Trappista néven, piros cryovac fóliába csomagolva), holott a hazai termelésű érlelt és ömlesztett sajtból az értékesítés nem érte el éves szinten a 25 ezer tonnát. A túró (natúr-, krémtúró, túró desszert) ma is kiemelt szerepet tölt be a hazai fogyasztásban, összesen 33,1 ezer tonna került értékesítésre 2010. évben.

Az AKI feldolgozói értékesítési árait vizsgálva megállapítható, hogy 2010. decemberben a 2,8 % zsírtartalmú UHT tej, az adagolt vaj, a vajkrém, a tejfől, a gyümölcsjoghurt és a Trappista sajt ára 10-17 %-kal emelkedett az előző év azonos

időszakhoz mérten. Ezzel szemben a joghurtnál, a kefirnél, a túrónál és az ömlesztett sajt nál 0-5 %-os áremelkedésről ad számot az AKI.

Érdekes és elgondolkodtató képet mutat az AKI árfolyásában a feldolgozók értékesítési árának és a fogyasztói áraknak az összevetése 2010. december hónapban az alábbi három jelentősebb volument képviselő terméknel:

Termék megnevezés	Feldolgozói értékesítési ár	Fogyasztói ár
	Ft/kg	Ft/kg
2,8 % zsírtartalmú UHT tej	147,37	254,19
Félzsíros tehéntúró 0,25 kg	607,71	1 063,83
Trappista sajt	1 064,96	1 596,89

AZ EXPORT ÉS A KÉSZLETEK

A 2010. évben a TT statisztikájában a késztermék export folyadék egyenértékben 106,55 %, zsíralapon számolva pedig 107,74 % a bázishoz viszonyítva.

A bázishoz mérten a savanyított tejtermékek és a desszert termékek export volumene jelentősen emelkedett (163,26% és 178,33 %), ugyanakkor e két termék kategóriában az eladási árak csökkentek. A fogyasztói tej export is 6 %-kal meghaladta a bázist, közel 40 ezer tonna került külföldre elhelyezésre. Vaj és vajkészítményből 825 tonna volt az export, míg tejpor nem került kiszállításra. A túró és a sajt export 3 %-kal haladta meg a bázist, ezen belül is a két legnagyobb volument képviselő Hajdú és Krémfehér sajt nál átlagosan 7 %-os áremelést sikerült elérni. Tejfehérje készítményből a kiszállított mennyiség és az ár is nagyjából bázis szintű.

A TEJ ÉS TEJTERMÉK IMPORT-EXPORT ALAKULÁSA FŐBB TERMÉKCSOPORTONKÉNT A KSH ADATBÁZIS ALAPJÁN

IMPORT						
Áruosztály						
	2006. év/ tonna	2007. év/ tonna	2008. év/ tonna	2009. év/ tonna	2010.I-XI. tonna	2010/2009. %
0401	72 916	123 980	114 189	170 388	171 503	100,65
0402	6 090	6 375	7 099	10 916	16 757	153,51
0403	25 521	34 282	33 853	36 875	34 450	93,42
0404	12 851	9 750	10 188	4 590	3 629	79,10
0405	5 200	5 636	4 419	5 146	5 995	116,50
0406	32 555	39 175	36 235	37 479	41 024	109,46
Ezer USD	232 856	356 637	379 072	333 414	369 486	110,82

EXPORT						
Áruosztály						
	2006. év/ tonna	2007 év/ tonna	2008. év/ tonna	2009. év/ tonna	2010.I-XI. tonna	2010/2009. %
0401	228 309	273 855	337 776	340 476	315 733	92,73
0402	1 807	2 671	2 981	2 480	752	30,32
0403	6 040	22 595	18 146	15 549	15 928	102,44
0404	21 571	43 164	30 764	20 697	19 097	92,27
0405	2 007	1 922	1 304	1 608	1 433	89,12
0406	13 654	11 240	10 841	12 628	12 801	101,37
Ezer USD	144 590	218 204	256 002	194 613	202 171	103,88

Áruosztály: 0401 – tej, tejszín nem sűrítve, édesítő anyag nélkül; 0402 – tej, tejszín sűrítve; 0403 – író, aludttej, tejföl, joghurt, kefir, sűrítve is, édesítve, ízesítve; 0404 – tejsavó, m.n.e. természetes tej alkotórészeket tartalmazó készítmény, sűrített; 0405 – vaj és tejből nyert más zsír és olaj; 0406 – sajt és túró

A készlet 2010. december 31-én folyadék egyenértékben kifejezve 10 %-kal alacsonyabb a bázisnál, míg zsíralapon számolva 6 %-kal marad el a 2009. december végén mértől.

A tejpor készlet szinte jelképes a maga 58 tonnájával, míg a vajkészlet is csak 259 tonna. A sajt és túró készlet 7 %-kal marad el a bázistól.